

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z powództwa J. B.

przeciwko Politechnice [...]

o przywrócenie do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 marca 2005 r.,

kasacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 29 kwietnia 2004 r., sygn. akt VII Pa .../04,

odmawia przyjęcia kasacji do rozpoznania

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2004 r. (VII Pa .../04) oddalił apelację powoda – J. B. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 listopada 2003 r. (IV 2 P .../02) oddalającego jego powództwo przeciwko Politechnice [...] o przywrócenie do pracy.

W kasacji od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 kwietnia 2004 r. pełnomocnik powoda zarzucił: po pierwsze – naruszenie art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 1 i art. 10 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy „przez przyjęcie, że uzasadnione w rozumieniu art. 45 § 1 k.p. *a contrario* jest wypowiedzenie pracownikowi umowy o pracę po upływie ponad roku czasu od wprowadzenia zmian organizacyjnych, a także że uzasadnione jest indywidualne wypowiedzenie (z przyczyn ekonomicznych), które nie implikuje istotnej redukcji kosztów pracy”; po drugie – naruszenie art. 8 k.p. „przez niezastosowanie klauzuli

nadużycia prawa w odniesieniu do sytuacji wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę po upływie ponad roku czasu od wprowadzenia zmian organizacyjnych, a ponad 2 lat od zamiaru wprowadzenia zmian organizacyjnych”; po trzecie – naruszenie § 29 ust. 1-ust. 3 oraz § 15 ust. 1 i ust. 4 Statutu Politechniki [...]; po czwarte – naruszenie art. 227 w związku z art. 391 § 1 i art. 378 §1 k.p.c., które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a w konsekwencji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania. Równocześnie, pełnomocnik powoda wskazał, że okolicznościami uzasadniającymi przyjęcie kasacji do rozpoznania są: po pierwsze – „Oczywistość naruszenia prawa procesowego art. 378 § 1 k.p.c. polegająca na rażącej niedbałości Sądu II inst. W rozpoznaniu zarzutów apelacji, a konkretnie nierozpoznaniu połowy z czytelnie i jasno sformułowanych i istotnych zarzutów środka odwoławczego. Apelacja zarzucała ‘naruszenie prawa materialnego przez niezastosowanie przepisów § 29 ust. 1-3, § 15 ust. 1 i 4 Statutu Politechniki [...]’ – tj. przepisów dotyczących materialnej struktury organizacyjnej uczelni. Oczywistość naruszenia pojmowana jako ewidentność (widoczność już na pierwszy rzut oka) jest wyraźna skoro zarzut ten został w sposób czytelny i jednoznaczny sformułowany w *petitum* apelacji, rozwinięty zaś jako pierwszy w jej uzasadnieniu, a Sąd II inst. w żaden sposób tego zarzutu nie rozpoznał. Podobnie ewidentnie nierzetelnie postąpił Sąd II inst. nie rozpoznał zarzutu co do ‘zaniechania przeprowadzenia dowodu z regulaminu organizacyjnego pozwanej’, a nawet zarzut ten pomija relacjonując skrótowo w części historycznej wyroku ‘wszystkie’ zarzuty apelacji”; po drugie – występujące w sprawie „istotne zagadnienie prawne, które można ująć w pytanie o istotność korzyści ekonomicznych pracodawcy i ramy czasowe czynienia użytku z przesłanek indywidualnego rozwiązania umowy o pracę z przyczyn dotyczących pracodawcy (...). W niniejszej sprawie czynność wypowiedzenia na podstawie art. 1 ust. 1 i art. 10 ustawy z dnia 28.12.1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania została dokonana w kwietniu 2002 r., zaś zmiany organizacyjne wprowadzone w życie od 1.01.2001 r., zaś przyjęte w 2000 r. Pogląd, że użytek z prawa indywidualnego wypowiedzenia na ww podstawie prawnej pracodawca może uczynić zawsze i w każdym momencie , nawet w znacznej odległości czasowej (ponad rok) od momentu wprowadzenia zmiany, nie wydaje się prawidłowy, z uwagi na zamknięte ramy czasowe wypowiedzeń grupowych (3 miesiące). Wprawdzie termin ten nie odnosi się do indywidualnych wypowiedzeń, ale

czynienie przez pracodawcę użytku z prawa w tak znacznej odległości czasowej mierzonej latami, stanowi instrumentalizację i wypaczenie prawa, i powinno być ocenione w płaszczyźnie nadużycia prawa i sprzeczności ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa, tj. art. 8 k.p.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja powinna czynić zadość szczególnym wymaganiom formalnym określonym w art. 398⁴ k.p.c.(do dnia 5 lutego 2005 r.: art. 393³ k.p.c.), w tym – poza przytoczeniem podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia – powinna ona zawierać także „wniosek o przyjęcie kasacji do rozpoznania i jego uzasadnienie” przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie” (art. 398⁴ § 1 pkt. 3 KPC), które stanowią odrębny element formalny kasacji jako pisma procesowego. Oznacza to w szczególności, że w kasacji należy wykazać (*sic!*), iż w sprawie, której ona dotyczy, bądź „występuje istotne zagadnienie prawne” (art. 393 § 1 pkt 1 KPC – *a contrario*), bądź „istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie” (art. 393 § 1 pkt. 2 KPC – *a contrario*), bądź też „zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo” albo „zachodzi nieważność postępowania” (art. 393 § 2 KPC). Wnoszący kasację nie może przy tym ograniczyć się do powtórzenia w jej treści jednego lub kilku ustawowych sformułowań, do którego lub których pragnie nawiązać, jako do „okoliczności uzasadniającej rozpoznanie kasacji”, lecz obowiązany jest do profesjonalnego prawniczego uzasadnienia wskazanej lub wskazanych „okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji” i to w kontekście okoliczności faktycznych i prawnych tej sprawy, której kasacja ta dotyczy. Nie spełnienie tego wymagania kasacji stanowi tzw. brak istotny kasacji, bowiem kasacja taka nie czyni zadość wymaganiu formalnemu określonymu w art. 393³ § 1 pkt 3 KPC, a to w konsekwencji skutkować musi jej odmową jej przyjęcia do rozpoznania. Wymaganiu temu nie czyni w szczególności zadość powtórzenie w *petitum* kasacji, a następnie także w jej uzasadnieniu kwestii prawnych dotyczących interpretacji i stosowania art. 10 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (jednolity tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 980 ze zm.), które skarżący podniósł uprzednio także w formie zarzutów w apelacji i które były już przedmiotem oceny Sądu Okręgowego, co znalazło wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Natomiast podniesiony w kasacji zarzut 'oczywistego naruszenia prawa procesowego' jest bezprzedmiotowy z tego względu, że przesłanką uzasadniającą przyjęcie kasacji do rozpoznania nie jest 'oczywiste naruszenie prawa', lecz sytuacja, w której 'zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo' (art. 393 § 2 k.p.c.), co zresztą skarżący obowiązany jest wykazać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02 – OSNP z 2004 r. nr 13 poz. 240).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393⁷ § 1 KPC w związku z art. 393 § 1 pkt 3 KPC orzekł jak w sentencji.

Teza:

Nie czyni zadość wymaganiu 'przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie kasacji do rozpoznania' (art. 393³ § 1 pkt 3 KPC) sformułowanie w *petitum* kasacji jedynie szeregu pytań, jakie – w opinii skarżącego – wymagałoby odpowiedzi w związku z podejmowanym przez sąd rozstrzygnięciem w sprawie. Wymaganiu temu nie czyni w szczególności zadość powtórzenie w *petitum* kasacji, a następnie także w jej uzasadnieniu kwestii prawnych dotyczących interpretacji i stosowania art. 10 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (jednolity tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 980 ze zm.), które skarżący podniósł uprzednio także w formie zarzutów w apelacji i które były już przedmiotem oceny Sądu drugiej instancji, co znalazło wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.